

itsasondo^{2.0}

Herriko Aldizkaria (((50. zk))) urtarrila 2022

50. aldizkaria,
herriko
herriarentzat

NONDIK GATOZ?

kantilla
pe

KANTILLAPE ALDIZKARIA

1988-2000 urteetan zehar atera zen aldizkaria, 65 zenbaki atera ziren. Itsasondoko kultur taldeak sustaturik argitaratzen zen. 1. Zenbakia 1988 urtean atera zen, hilabetekaria zen eta lau orrialde zituen. Ale bereziak ateratzen zituen urteko, 40 orrialde inguruokoak eta 100 eta 150 pezeta balio zuten. 2000ko abuztuan azken alea berezia atera zuen.

 aldizkaria

ZUBIA ALDIZKARIA

2001 eta 2002 urteen artean zehar atara ziren, bi aldizkari. 1. Zenbakia maiatzaren 2001ean atara zen eta 2002 urtarrilaren 2. zenbakia atara zen. 8 orrialdekoak izan ziren bi aleak.

zubipe

ZUBIPE ALDIZKARIA

2003an atera zituen 4 aldizkari. 2003ko apirilaren atera zuen bere lehen zenbakia. Hilabetekaria zen eta lau orrialde zituen. 2003ko apirila, maiatza, ekainean eta uztailan atera ziren lau zenbakiak.

Orain hiru urte, 2018ko azaroko zenbakian, erronka bat bota genion geure buruari: *50 baietz!* Eta baita lortu ere, eskuartearen duzuen ale hau baita *Itsasondo 2.0* aldizkariaren 50. zenbakia. Ez dira alferrik pasatu hamahiru urte. 2008ko urtarrila zen, *Itsasondo 2.0* aldizkariaren 0 alea kaleratu zenean. Lehenengo aldizkari hari so egiten badiogu, gauzak asko aldatu direla ikusiko dugu lehen begiratuan: aldizkariaren tamaina, maketazioa, gaiak eta atalak. Aldizkaria sortu eta kaleratzeko arrazoiak eta helburuak, aldiz, berdinak izaten jarraitzen dute: Itsasondoko herri-tarrei herrian eta udalean gertatzen diren gaiez informatzea, eta horiek guztiak ahalik eta talde zabalenarekin eta boluntario gehienekin egitea.

Begiratu azkar bat ematen badiogu iraganari, aitortu behar da denetarikoa bizi izan ditugula, 50 zenbaki hauek osatzeko eta kaleratzeko orduan: izan dira aldizkaria kaleratzeko zailtasunak izan ditugun uneak edota, gehiegizko edukia izateagatik, informazioa nola sartu ezin asmatu ibili garen momentuak ere. Baina bidean sortu diren zailtasunak zailtasun, guretzat erronka eta poz handiena 50 zenbakiak zuen etxeetara iristea izan da.

Itsasondo 2.0 aldizkariaren 50 zenbaki kaleratu dira, bai, eta aurrerantzean, zer? Hori da zenbaki borobil honek hausnartzera garamatzana. Nolako aldizkaria nahi

dugu aurrerantzean? Zer daukagu hobetzeko? Gustatuko litzaiguke aire fresko eta ideia berriekin ekitea aldizkariaren ziklo berri honi; jende berriaren partaidetza lortzea eta atal berriak sortzea. Mundu digitala eta berehalakotasuna jaun eta jabe diren mundualdi honetan, ez du erraza bere lekua egitea gurea bezalako idatzizko eta hiru hileko maiztasuna duen tokiko aldizkariak. Halere, ahalik eta gertutasun eta interes handieneko informazioa eskainiz, unean uneko errealitatera egokitzea besterik ez zaigu geratzen. Denborak esango du bideak noraino garamatzan.

Baina gaurkoa, batez ere, ospakizunerako unea da; egindako ibilbideari so egin, eta urte hauetan guztietan *Itsasondo 2.0* aldizkaria posible egin duzuen guztiak gogoratu eta eskertzeko unea. Artikuluak idatziz, argazkiak ateraz, elkarriketaren batean parte hartuz edo beste edozein modutan gurekin partaide eta bidelagun izan zareten guztioi, eskerrik asko, benetan, zuek gabe ez ginatekeelako 50 zenbakiko helmugara iritsiko.

Eta, nola ez, oraingo honetan ere, garrantzitsuena azkenerako utzi dugu: ZU. Itsasondoko herritar eta aldizkariaren irakurle, ezinbestekoa zara *Itsasondo 2.0* aldizkariak zentzua izan dezan. Zer da aldizkari bat irakurlerik gabe? Eskerrik asko, zenbaki hauetan guztietan *Itsasondo 2.0* aldizkariari zure etxean txoko bat egiteagatik. Aurrerantzean ere hala izatea espero dugu. ■

2008

00

Urtarrila

**Olentzero Itsasondotik
pasa zen eta
opari bat utzi zigun**

■ lusioz beteriko lehen zenbakia izan genuen 0 Zenbakia. *Zubi*pe argitalpenaren ondorengo saiakera honi *Itsasondo 2.0* deitu zitzaion, teknologia berriei keinu egiteaz gain, bigarren saiakera zelako. Azalaren arabera, dibertsitatea zen aldizkariaren ardatz nagusia, eta bertan aurreratzen zen AHTak ezinbesteko atala izango zuela ere. Nolako Itsasondo nahiko genukeen ere aztergai izan zen. Bestalde, herritarrentzako atala ere bazuen lehen zenbaki honek. Albisteen zatian azaltzen zen herriko tabernako konponketak eginak zirela, baina ez zegoela inor hura kudeatzeko. Kultur agendan, kantu afaria oroitu zen. Azken orrian, denbora pasez gain, Ekaitz jaioberria ezagutu genuen.

01 Apirila

- Inauteriak 2008
- Aitor Esnaola (AHT)
- Lehiaketa mundiala

**Kaxintane Itsasondoko
taberna ireki da**

Zenbaki hau, EAE-ANV alderdiaren ilegalizazioaren zurrumbilaoan kaleratu zen, eta udalean onarturiko mozioaren berri ematen zen. Bestalde, Agenda 21eko herri plan berriaren zehaztapenak jaso ziren. Ekaitz Arrutik asmatutako izena duen Kaxintane tabernak, Tolosako Esti-txuren gidaritzapean, ireki zituen ateak. Sorgiñemak emakume taldeak bere asmoak azaldu zituen, 1. Berdintasun plana aurkeztearekin batera. Aitor Esnaolak, AHTaren lurjabe kaltetuak, elkarrizketa eskaini zuen. Guraso elkar-tekoek, berriak, bertsoak idatzi zituzten; eta jubilatuek, euria izan zuten hizpide. Lehen auzolanaren kronika ere jaso zen. Kultur arloan, Ijito eguna eta inauterien berri ematen zen. Amaitzeko, errezeta eta denborapasak jaso ziren lehen zerbakiak.

02 Iraila

- Ikastolako agenda 21
- Jubilatuen txokoa
- Hiri antolamendu berria
- Lehiaketa mundiala

Festak badatoz!

Festak ate joka genituela gogoraziz hasi zen aldizkaria, egitaraua jasota. Itsasondoko hiri antolamendu berriak behin betiko onarpena jaso zuen. Eskola 21 programaren bidez, hurrek urari buruzko lana aurkeztu ziguten. Aurrez aurkeztu zitzaigun berdintasun planaren zenbait zehaztasun jaso ziren, San Joan suaren bueltan egindako aldarrikapenak nabarmenduta. UEMA egunaren kronika ere jaso zen, sei kide berri ongi etorria eginez. AHTaren berriekin lotuta, eskualdeko udal ordezkarien jarrerak ere jaso ziren. "Oporrak" izan zen jubilatuen gaia, txikitako oroitzenak gaurkora ekarrita. 2007an eta 2008an jaiotako haurren zerrendarekin amaitu zen zerbakia.

2009

03 Otsaila

- Aht-ren azkeneko berriak
- Gure aitonen garaiko krisiak
- Ez galdu aurtengo kultur agenda

Itsasondoko ziklo kros frogaren arrakastatsua

Z enbaki honetako kultur agendan, talo festa eta senda-belar ikastaroa ziren ekintza nabarmenenak, Ijito eguna eta Korrika festarekin batera. AHT-ren azken berriek desjabetzeak izan zituen hizpide. Udalak eta UEMak euskararekiko konpromisoa berretsi zuten, udal administrazioan euskara plana hitzartuz. Mendukilo kobak eta gaitaina jana egin zituzten guraso elkarteak. Herrian, bestalde, ziklo kros frogaren arrakastatsuen kronika jaso zen hemerrotean. Itsasondo inguruan egiteko sei ibilbide ere aurkeztu ziren. Gai nagusia "krisia" izan zen, eta hainbat krisialdiren azalpenak jaso ziren. Amaitzeko, liburu aholkuak eta euskal pastelaren errezeta irakurtzeko aukera egon zen.

04 Martxoa

- Pardelak ere berrerabilgarriak dira
- AHT azken berriak
- Kultur agenda

Pardel berrerabilgarriak Itsasondoko haurtzaindegian

E uskaldunen hizkuntza kexak jasotzeko, buzoia jarri ziren Itsasondoko UEMAren lankidetzan. Itsasondoko ibilbide baten zehaztapenak jaso ziren; Berostegi auzotik, Liarditik, Urkiatik eta Ermitzatik pasatzen dena. Aranzadi Itsasondoko ingurune naturalaren azterketa gauzatu zuen, eta zuhaitzen azterlana jaso zen. Itsasondoko gazte plana aurkeztu zen zerbaki honetan eta gaztelekuak martxan jarri zen. Gaztetxearen eta eskolako arkupearen konponketak ikusgai ziren. AHT-ren berriek Urbinan izandako manifestazioen poliziak izandako jarrera salatzen zuten. Eskolako haurrek, bestalde, aldarrikatu egin zuten munduan dauden haur ezberdinen gizarte koloretsua eraiki nahi zutela.

05 Ekaina

Txikizioa hasi da

- Patxi Lopez aro berri bat hasi da
- Kultur agenda
- Urkiko jaiak

Patxi Lopez lehendakaritza iritsi zeneko kronika jaso zen, balio-gabetuak izan ziren ezker abertzalearen botoei esker. Etorri berriek euskara ikastearen garrantzia azpimarratu zen. Herri inguruan egiteko bigarren ibilbidea aurkeztu zen. Herrian urtean zehar egingo ziren zenbait proiekturen aurkezpena ere egin zen: baserriko seinalizazioak, Ordiziara doan bidegorria, haurtzaindegia berria, jubilatutako etxearen koka-pen berria. Herriko haurrek herrian egindako auzolanaren (bankuen txukuntzea) kronika jaso zuten. AHT plataformatik, berriaz, sailburuari eskaera zuzena egin zitzaion, baimenik gabe egiten ari ziren obrak gelditzeko. Korrika 16aren igarotzea jaso zen hermerotekan.

06 Iraila

Iraileko jaiak / Iraila ikasturte berriaren erronkak

- Jose Ignacio Rosco txirrindulari amorratua

Parte-hartze prozesuaren bidez, herriko erronkak definitu ziren. Ongizatea, herri bizitza eta ingurumen gaiak lehenetsiz. 2010eko aurrekontuen aurreikuspen bat jasotzen zen, eta bertan, Beitiako eta Goiko kaleko urbanizazio lanek zuten inbertsio handiena. AHTaren lanean, Europar egiten ari ziren obrak %64 Espainian egiten ari zirela jasotzen zen. Zenbaki honetan, *Gure herriarrak* atala sortu zen, eta Jose Ignacio Roscoren nondik norakoak jaso ziren. Hizkuntza urraketen aurrean jarrera aktiboa hartzeko deia egin zuen udalak. Hermerotekan, abuztuko Andre Mariren jaiak, Urkiko jaiak eta beste ekintzen azalpena egiteaz gain, Oriora eginiko irteera azaldu zen.

07 Abendua

Kirolak ez du adinik

- Haizea Arruti: Itsasondoko bidaiari konprometitua
- Gaztelekua: Azkeneko ekintzak
- Lehiaketaren sariduna eta lehiaketa berria

Itsasondoko herri plan berria pila-pilean zegoen zenbaki hau argitaratzean, eta horren kronika jaso zen. Ingurumena, hirigintza eta herri-bizitza lantaldeak sortu ziren. Helduentzako ezarritako kirol parke berriaren zehaztapenak ere jaso ziren. Haur eskolak lau urteko balorazioa egin zuen zenbaki honetan. Herri sarrerako aparkalekua zein txakurren ordenantza eta olio bilketaren sistema berria jasotzen zen berrietan. Bosgarren ibilbidearen zehaztapenak ere azaldu ziren: Itsasondo, Usurbe, Beasain. Haizea Arrutik Palestinara egindako bidaiaren kronika egin zigun. AHT-ko akten altxamenduak ezin burututa geratu ziren, udaletxera kateatu ziren herri-tarrei esker. Bestalde, Korsikarrei ongi etorria egin zitzaion.

2010

08 Apirila

- Iñaki Larrañaga: herriko apaiz eta zerbitzaria
- Gurutz Sarasola "Lotsati"
- Itsasondoarrak Ordizia rugby taldean
- Kaleko inkesta

Eskerrik asko, Mikel

09 Ekaina

- Urkiko eskola 1949-1969
- Cayetana Mendes: herriko etorkina
- Arbelgintza Itsasondon: tunela eta arbela (I)

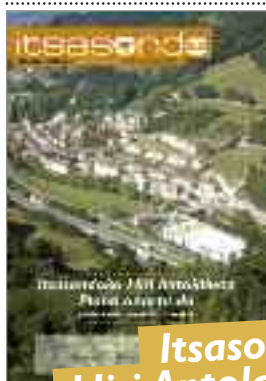
Itsasondok badu etorkizuna

U surbilgo atez ateko bilketa sistema ezagutzeko Goierriko udal ordezkariak bertara egindako bisitaren kronika jaso zen. 2010eko aurrekontuen aurkezpena ere bildu zen. Inauterien inguruko artikulua idatzi zen, eta haurreskolakoek haurrei goxoak gutxitzearen eta zerealak gehitzearen beharra nabarmendu zuten. Herriko apaizari elkarrizketa egin zitzaion, eta elbarritasuna duten pertsonen ibilgailuen gaineko zergaren salbuespenen zehaztapenak jaso ziren. Abizena euskaraz jaritzeko gonbitea eta jarraibideak ere aipatu ziren. Aldizkariaren inguruko inkesta egin zen, eta Gurutz Sarasolaren lanen "Ilunpetik argira" liburua aurkeztu zen. Itsasondo-Aldaba ibilbidearen zehaztapenekin jarraitu, eta herriko ondare naturalaren kontserbazio lanak hasi zirela azaldu zen.

B osgarren edukiontzia erabileraren datuak ematen dira zenbaki honetan, eta sistema hori egokia ote den galdetzen da, jendeak hondakinak ondo bereizten ez dituelako. Bestalde, data horietan eskuratzen du udalak kaleak garbitzeko makina. Kaxintane taberna, berriz, Aitor, Rosi eta Maria Teresari esleitzen zaie. Herrian informazio pantailak jarriko direla ere iragartzen da. Haurreskolakoek haurrek hozka egitearen inguruan azalpen interesgarriak ematen dituzte. San Joan jaien inguruan inkesta egin zitzaion herritarrei. Itsasondo-Murumendi ibilbidearen zehaztapenak eman ziren, eta sare sozialen inguruko informatika artikulua jaso zen. Maiatzaren 8ko eskola txikien jaiaren kronika nagusi izan zen hemerrotekan.

10 Iraila

- Gotzon Izquierdo: langile kualifikatu eta artista paregabea
- Juan Mari Otegi "Txato" gogoan
- Arbela lur-errietatik tailerretara (II)

**Itsasondoko
Hiri Antolaketa Plana
onartu da**

Hiri antolaketa plan berria zela eta, herritarrei etxebizitza beharren inguruko inkesta betetzeko eskatu zitzaion, aldizkariarekin batera. Albiste izan ziren elizako erretaularen berritzea eta loiako putzuaren kontserbazio lanak, baita Maite Olazabal irakaslearen erretoiara ere. Eskolan, omenaldia egin zioten ikasturtea amaitzean. Beste omenaldi bat ere izan zen, Juan Mari Otegi "Txato" hil zutenetik 25 urtera eginikoa. Bestalde, Gontzon Izquierdok bere artelanen ingurukoak kontatu zituen elkarriketan, eta garai bateko udalekuek hartu zuten "Zaharrak Berri" atala. Arbel meategietan erauzketa eta ondorengo fabriketako lanak nolakoak ziren ere landu zen.

11 Abendua

- Zaharrak berri: Autodeterminazio eskubidearen lehen hazia Itsasondoko
- Joxe A. Garmendia: herriko azken abeltzaina
- Arbelaren ondarea (III)

**Udaletxe
berria abian da!**

Udaletxe berria eraikitzeko oinarriak ezarri berriak ziren. Herritarren artean egindako bozketaren eta epaimahai batek emandako puntuazioaren ostean, "Gareia" proiektua onartu zuten. Horrela, udaletxe berriaren ideia errealitate bihurtzen hasi zen. Herriko azken abeltzainak ere izan zuen protagonismoa aldizkarian. Joxe Antonio Garmendiak baserriko bizimoduaren nondik norakoak azaldu zituen. Bestalde, arbelgintzak Itsasondoko utzitako ondarea eta 1931an autodeterminazio eskubidearen alde jarritako lehen hazia ere jorratzen ditu aldizkariak.

2011

12

Martxo

- Zabor bilketa berria badator
- Arbelgintza: azken atala
- Saioa Barandiaran, ikasketak Herbehereetan

Txikiak iñauteriak gogoko dituzte

Iñauteriak, Santa Ageda, Ijito eguna eta beste hainbat ospakizunekin batera, Arbelaitz elkarteak 50 urte bete zituen. Elkartearen ibilbidearen errepasoa eta zenbait bitxikeria bildu zituen aldizkariak. Arbel kontuekin jarraituta, arbelgintzaren inguruko seriearen azken zatia argitaratu zen, memoriaren ingurukoa. Hondakinen bilketan etorriko ziren aldaketak eta herriko gazteriaren inguruko berriak ere jorratu zituen aldizkariak. Elkarriketan, Saioa Barandiaranek Erasuseko bizitzaren nondik norakoak azaldu zituen.

13

Ekaina

- Nikolas Rodriguez: argazkilaritza afizio duen itsasondoa
- Udaleko berriak: 2007-2011ko udal agintaldia
- Zaharrak berri: 1862ko Itsasondo

Eskerrik asko, ederra benetan!

Dantzari eguna ospatu zen Itsasondoren. Herriko gazteek eskatuta, euskal dantza ikastaro bat antolatu zen; eta, amaiera emateko, herriko plazan egin zuten emanaldia. Gazte Asanbladak antolatuta, lehen aldiz, Itsasondoko Herri Eguna ere ospatu zen. 1862ko Itsasondo nolakoa zen ere aztertu zen zerbaki honetan. Bestetik, udal hauteskundeak ere albiste izan ziren, udal talde berriak kargua hartu zuen, eta aurreko agintaldiaren errepasoa egin zen aldizkarian.

14 Iraila

- Joxe Mari Dorronsoro: oinetako konpontzailea
- Zaharrak berri: San Juango ermita
- Gazteria: Emantzipazio plana

Ordiziako Elkartearen Arteko XXI. Sukaldari Txapelketan, Arbelaitz Elkarteak irabazle

Arbelaitz Elkarteak Iker Mendizabalek eta Jesus Ortizek Elkartearen Arteko Sukaldaritza Txapelketa irabazi zuten Ordiziako Euskal jaietan. Gainera, udal talde berriaren eraketa eta Bizi Nahi jubilatuen elkarte berriaren lehen urteurrena ere albiste izan ziren. Horiekin batera, Joxe Mari Dorronsoro zapataritari egindako elkarriketa agertu zen aldizkarian. Zapata-konpontzaile ofizioaren ingurukoak kontatu zituen Dorronsorok.

15 Abendua

- Areti Gkika, Itsasondoko alkate
- Autobide elektrikorik ez
- Urtarrilak 7, mobilizazio orokorra Bilbon

Fin-fin lanean, ohiturei eutsiz. Eskerrik asko!

Talo Festa ospatu zenez, Itsasondoko talogileei esker, erateko baliatu zen aldizkariaren azala. Barruko orrialdeetan alkate berriak izan zuen protagonismoa. 2011an, Areti Gkika greziarrak hartu zuen herriko alkate kargua, eta hari egindako elkarriketa argitaratu zen aldizkarian. Udaleko proiektuez, bere bizitzaz eta Itsasondorekin zuen loturaz aritu zen. Autobide elektrikoa, gaztelekua eta birziklapena bezalako gaiak ere aztergai izan ziren.

2012

16 Martxoa

- Jesus Ortiz: boxeolari izandako itsasondoarra
- Zaharrak berri: haurtxo lapurtuak

Tapoi solidarioak

Zenbaki honetan plastikozko tapoi solidarioen bilketa-rekin bat egiteko informazioa zabaldu zen, herritarrek tapoiak biltzera bultzatuz. Elkarriketa Jesus Ortiz boxeolariari egin zitzaion, eta boxeo mundura gerturatzeko aukera eskaini zien herritarrei.

Urtero bezala, eskolako haurrek inauteriak ospatu zituzten, eta "Itsasondo" hartu zuten gaitzat. Halaber, "Ijito eguna" eta "Emakumearen eguna" ere ospatu ziren Itsasondon.

2012an, 1974an ustez hil zen haur baten hilobia hutsik agertu zen Itsasondon, eta zenbaki honetan gaiaren inguruko erreportajea egin zen.

17 Ekaina

- Mikel Aramendi: etengabe ikasten
- Zaharrak berri: Herriko apeaderoa
- Ibilbidea: Zaldibia-Olakosai-Zaldibia

Eskola txikia, herri bizia

Itsasondoko eskola Eskola Txikia da, eta horrek dakartzan abantailen inguruan hitz egin zen zenbaki honetan. Hala-ber, ikasturte bukaerarekin bat, eskolako haurren argazki-sorta argitaratu zen. 2012an bete zituen Bizi-Nahi elkarteak 25 urte. Elkarriketa Artetxe baserriko Mikel Aramendi kazetariari egin zitzaion, eta solaskide aparta dela erakutsi zuen beste behin.

Itsasondo ekinez egina ekimenari bidea ireki zitzaion auzolanean, herritarren parte-hartzea indartuz, Herri Plana diseinatzeko. Halaber, gazteentzako parte-hartze saioa antolatu zen herrian, zer behar ikusten dituzten hautemateko. Horren inguruko informazioa ere jasotzen da zenbaki honetan.

18 Iraila

- Herri eskola: eskola baratza
- Simon Ibarguren: Zaldiak maite dituen itsasondoarra
- Zaharrak berri: berriro ere luizia!

Ikasturte berria, asmo sendoak

Agenda 21eko udal foroan ikasleek udalari eskola baratzea martxan jartzeko eskatu zioten. Horrela, udalak *Eskola baratzea* proiektuarekin bat egiteko asmoa azaldu zuen.

Elkarrizketa Ibarreko Simon Ibargureni egin zitzaion, zaldiak maite dituen itsasondoarrari.

2012an, berriro ere, euri jasek arazoak eragin zituzten herri sarreran, 1978an eta 1982an bezala. Lur eta harri asko erori zen bidera, eta errepidea erabat estalita geratu zen. Zerbaki honetan gaiaren inguruko erreportaje bat argitaratu zen.

Itsasondo ekinez egin a proiektuaren bigarren fasearen berri eman zen zerbaki honetan. Fase horretan herriko diagnostikoa egin zen.

19 Abendua

- Josu Sarasola: hegats-igeriketan munduko txapelketan parte hartu duen itsasondoarra
- Zaharrak berri: Gipuzkoaren jatorria
- Hondakinak: Itsasondoko atez ateko bilketa

Talogileei esker onez

Garai honetan iragarri zen Itsasondon atez ateko hondakin bilketa sistema ezarriko zela. Zerbaki hau argitaratu zenerako hainbat bilera egin ziren herritarrekin, atez ateko hondakin bilketaren behin betiko diseinua nolakoa izango zen erabakitzeko.

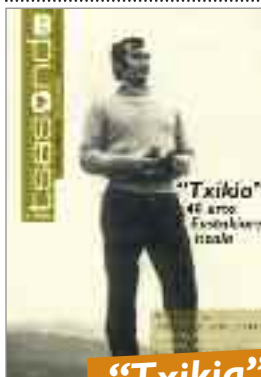
Elkarrizketa Josu Sarasola gazteari egin zitzaion, eta hegats igeriketako kirol ibilbidearen inguruan mintzatu zen. Aurrerantzean ere bide ederra egin duela jakin badakigu! Zorionak, Josu!

Halaber, 2012an zehar izandako kultur ekimenen errepasoa egin zen: gaztaina jana, patinaje ikastaroa, ziklo-krosa, euskararen eguna, kantu afaria, talo ikastaroa zein talo jana, mendikleta travesia eta abar.

2013

20 Martxo

- Zaharrak berri: Txikia, itzal luzeko gudaria
- Herri eskola: artea sentitu, gozatu eta egin
- Lurdes Aranburu: 12 urte herritarren zerbitzura

**“Txikia” 40 urte.
Eustakioren itzala**

20. zenbakia kaleratzearekin bat, *Itsasondo 2.0.* aldizkariak 5 urte bete zituen.

Elkarrizketa orain gutxi arte dendan lanean jo eta su arituen Lurdes Aranbururi egin zitzaion. Bere ibilbidearen berri eman zuen, eta azaldu zuen nola Ibarren hasi zen lanean; eta, ondoren, herriko dendari heldu zion.

Zenbaki honetan, Txikiaren 40. urteurrena ekarri zen gogora. Euskal Herriko historian arrasto nabarmena eta garrantzitsua utzi zuen itsasondorak.

Herrian eginiko kultura-ekintzen berri ere eman zen zenbaki honetan beste behin: Emakumeen Nazioarteko Eguneko afaria, Ijito Eguna, Euskal Herriko Mus Txapelketa... Halaber, garai hartan inauguratu zen gaur egungo herriko liburutegia.

21 Ekaina

- Jon Garmendia kirolerako griña barnean
- Garai bateko San Joanak
- Auzolana abian da berriz ere

**Parte hartzea,
lehen fasea amaituta**

Elkarriketa Jon Garmendia itsasondoarrari egin zitzaion. 2013an, 20. aldiz Quebrantahuesos bizikleta lasterketan parte hartu zuen.

Foru Aldundiak auzo-konposta bezalako ekimenak diruz laguntzen dituela baliatuz, auzo-konposta gunean teitlatua jartzeko aprobetxatu zen. Horrela, erabiltzaileak euritik babesteko. Halaber, herritarrak auzo-konpostan parte hartzeko lanketa egin zen.

Karmen Garmendia Amundarainekin, *Iraola* baserriko alaba zaharrenarekin, batera, garai bateko San Joanak ekarri ziren gogora ale honetan.

2013ko ekainaren 8an III. Herri Eguna ospatu zen: frontenis txapelketa, tortila patata lehiaketa, kontzertuak... ederki pasa genuen!

22 Iraila

- Miguel Gorostidi gaztetan okindegian lanean
- Ibilbidea: Segura-Santa Barbara-Segura
- GoiEner, gaurko modelo energetikoaren alternatibagatik

**Espaloiak oinezkoentzat
eginak daude,
ez aparkatu bertan!**

Elkarriketa Miguel Gorostidi Gakotxe baserriko itsasondoarrarekin izan zen, eta bere bizitzaren nondik norakoak kontatu zizkigun. Tuteran gaztelaniaz eta Alemanian alemanez ikasi zuen itsasondoarra dugu.

Cristina Arrastoa Itsasondoko famazialariarekin ere elkarriketa labur bat izan genuen; izan ere, garai hartan sartu zen indarrean Euskal Autonomia Erkidegoan errezeta elektronikoa, eta hainbat herritar urduritu egin ziren. Cristina gaiaren inguruko hainbat argibide eman zituen.

Halaber, Santi Mendizabal eta Inazio Iturriozekin, garai bateko Itsasondoko festen inguruko solasaldia izan genuen, gure herriaren oroimen historikoari segida emanez.

2014

23 Urtarrila

- Asier Arbilla: Itsasondoko sukaldari aparta
- Ibilbidea: Segura-Zerain-Segura
- 2014 urtean ere Itsasondo ekinez egina aurrera!

**Itsasondo,
haurren herria**

24 Martxoa

- Gertrudis Arza: garai bateko bizimoduaren lekuko
- Ibilbidea: Lazkao-Lazkaomendi-Lazkao
- Udaleko berriak: Itsasondo-Ordizia bidegorria

**Urkiye
zirko mundiala!**

2014an Itsasondoko Udak webgunea berritu zuen, aurreko webguneak urte dezente zituen eta. 2021ean ere berritu du bere webgunea udalak.

Itsasondoko haurreskolak, eskolak, guraso elkarteak eta udaleko Gazteria sailak *haurren herria* egitasmoari ekin zion, herriaren eta eskolaren arteko lortura sendotuz.

Itsasondoko baratzeen II. lehiaketa ospatu zen. Lehen saria Rosario Arzak eskuratu zuen; eta, bigarrena, Maria Urretabizkaia.

Elkarriketa Asier Arbilla itsasondoarrarekin izan genuen, Seu de d'Urgellen Arbeletxe jatetxea duen sukaldariarekin. Sukaldaritza munduan izan duen ibilbidearen berri eman zuen.

I nauterietan Urkiye zirkoaz gozatzeko aukera izan zuten herritarrek. Hainbat kultura-ekintzaren berri ere eman zen: Ijito eguna, ludoteka zein gaztelekuko ekintzak, mami lehiaketa, Emakumearen Nazioarteko Eguneko bazkaria...

Zenbaki honetan bi elkarriketa argitaratu ziren. Batetik, Gertrudis Arza eginikoa, bertan, bizitzaren gazi-gozaok kontatu zizkigun. Bestetik, Iker Uson Itsasondoko gizarte langileari eginikoa; hark, berriz, udaleko Gizarte sailak herritarrei eskaintzen dizkien zerbitzuak aurkeztu zituen.

2008tik egitekoa zen Itsasondo-Ordizia bidegorriaren ueña iritsi zen, eta bidegorriak Legorretakoarekin bat egin zuen.

25 Ekaina

- Itsasondo, musikari bikainen kabi
- Ibilbidea: Olaberria-Lazkao-Olaberria
- Ikasturte amaiera, urte bat argazkitan

Gure esku dago

26 Iraila

- Udaleko berriak: bizikleta elektrikoentzako diru-laguntza
- Aranzadi: anfibioa eta narrastiak.
- Ibilbidea: Idiazabal-Gurutzetako ermita-Idiazabal

Nautikoren urrezko ezteiak

Atez ateko hondakinen bilketak urtebete zerraman martxan zenbaki hau argitaratu zenean. Lehen urtea beteta, emaitzak aztertu eta ondorioak ateratzeko unea iritsi zen aldizkari honekin batera.

Elkarriketa Nicolas Iturrioz txistulari eta organujoleari eta Joxe Otegi atabalariari egin zitzaion. Itsasondoko musikarien ondarearen inguruan hitz egin zuten.

Hainbat kultur ekintzen berri eman zen zenbaki honetan: Urkipe eskolako I. Pala Festa, gaztelekuko irteerak, ludotekako ekintzak, jubilatutako txangoak, Urkiko maiatzeko jaiak...

Gure Esku Dagok antolatuta, erabakitzeko eskubidearen aldeko giza katea osatu zen, eta itsasondorrek ere bertan parte hartu genuen.

Urteurren berezi bat iragartzen zuen aldizkariaren 26. zenbakiaren azalak: Nautiko taberna jaietxeak 50 urte bete zituen. Urteurrenaren harira, Maria Milagros Otegi eta Mila Izuzkizak tabernaren hastapenak eta ondorengo urteetan gertatutako pasadizoak kontatzen zituzten, luze eta zabala, elkarriketa mamitsu batean. Taberna kontuez gain, bazen hamaika kontu gehiago: udalekuak, herri egunaren kronika, haurreskolako eta Urkipe eskolako ikasturte berrirako asmoak eta planak, jubilatuek egindako ekintzak eta bidaiak, herriko wifi zerbitzuaren inguruko xehetasunak, herriko anfibio eta narrastien inguruko informazioa eta ekainaz geroztik herrian antolatu ziren festa eta jardueren errepasoa. Lorezaintzako gomendioak, errezetak, euskara aholkuak eta herrian izango ziren hurrengo ekitaldien agenda ere ageri ziren.

2015

27

Urtarrila

- Elkarrizketa: Mirari Gaztañaga
- Agenda 21: 2014. urtean parte-hartze prozesuak
- Ibilbidea: Ormaiztegi-Zelaundietara Ormaiztegi

Itsasondoarrak Aralarren

Itsasondo *Ekinez Ekina* izeneko parte-hartze prozesua abiatu zuen udalak 2012. urtean. Ordutik, lanerako hiru batzorde sortu ziren. 2014. urtean abian jarritako lanez eta proiektuez eta egiteke geratzen zirenez hitz egiten zen. Haurreskolak ere euren lan egiteko dinamikak, eta haurren autonomia garatzeko erabiltzen zituzten baliabideak eta txokoak aurkeztu zituzten. Mirari Gaztañagak, berriz, haurtzaroko kontuak, munduan zehar egindako joan-etorriak eta eskuartearen zituen proiektuak kontatzen zituen elkarrizketa luzean. Gaztetxoek, jubilatuek zein guraso elkarteak kideek ere egindako txangoen eta ekintzen kontaketa egiten zuten. Hilabete oparoak izan ziren urteko lehenak, eta ekintza ugari antolatu ziren: *Ondoko hilobiko tipoa* antzerkia, Aralarra iteera, talo festa eta ikastaroa, kantu afaria, mendikleta travesia, pintxo potea eta beste.

28 Uztaila

- Elkarriketa: Axintxio Iturrioz
- Ibilaldia: Gabiria-Ormaiztegi-Gabiria
- 2015eko Udal aurrekontuak

Euskararen kupeletik, txooooooooo!

Itsasondok 400 urte egin zituen udalerrri bihurtu zenetik; eta, horrenbestez, ospakizunen zenbakia izan zen hau. Udaleko kontuetan, 2015eko aurrekontuak zertara bideratu ziren azaldu ziguten. Eskolan, Itsasondoren 400. urtemuga ospatuz, lanbide zaharrak ikasten aritu ziren. Zaharrak berri atalera, aldiz, Axintxio Iturrioz ekarri genuen. Ormaiztegi-Gabiria ibilbidearen zehaztapenak eman ziren.

Horrez gain, etxe barruan egiteko ekintzak izan ziren nagusi: txokolate-jana, torrada lehiaketa, bingoa... Hala ere, ausartu ginen kalera irtetera, eta Olentzerori kanta-tzera, Ijito eguna ospatzera eta txangoa egitera ere. KORRIKAK ere ez zuen hutsik egin Itsasondoren.

29 Urria

- Elkarriketa: Jabi Aizpurua
- Gipuzkoako partaidetzako aurrekontuak 2015
- Ibilbidea: San Martin-San Gregorio (Ataun)

Herri baratzen III. lehiaketa

Zenbaki honetan, tarterik handiena Jabi Aizpururi eginitako elkarriketak hartu zuen; gazte-gazterik Itsasondo utzi, eta lanagatik eta ikasketengatik munduan zehar ibilitako ingeniariak.

Hemeroteka atalean, dokumental emanaldia, Herri Urratsera txangoa, V. Herri eguna eta Urkiko maiatzeko jaien nondik norakoak irakurtzeko aukera izan genuen. Eskolako, haurreskolako eta guraso elkarteak kideek, aldiz, urtean eginikoak erreparatu zituzten.

Herriko jubilatuek ere, behin martxa hartuta, ez zuten etxean geratzeko asmorik izan, eta txangoak, hitzaldiak eta bingoa izan zituzten. Geldirik egoteko asmorik izan ez zuten beste batzuk herriko baratza zaleak izan ziren; izan ere, Herriko baratzen III. lehiaketa ospatu zuten.

2016

STOP
DESAHUCIOS

30 Urtarrila

- Elkarrizketa: Manu Agirre
- Itsasondoko sorrera
- Segurtasuna interneten

**Jasok 50 urte
bete ditu**

31 Maiatza

- Eskola: Gurasoak eta beren lanbideak
- Elkarrizketa: Markos Zabalua, herriko motorzalea
- Ibilbidea: Lazkao-Ataun (San Martin)

**Euskaraz
bizi nahi dugu!**

Aldizkariaren zenbaki hau biribila izan zen; 30. zenbakia izan zen, hain zuzen. Udaleko berrietan, udal antolaketa eta osaketaren berri izan genuen. Haurren herriak, haur eskolak eta eskolak ikasturte berrirako egitasmoak kontatu zituzten. JASO enpresa ere, 50. urtemugako ospakizunetan izan zen, eta aldizkarian bere historiaren errepaso laburra idatzi zen. Elkarrizketa atalean, aldiz, Manuel Agirrek bere bizitzako hainbat atalen eta erlezaintzaren inguruko berri eman zigun; eztiak, polenak eta propoleoak mintzatu zen. Herrian izan zen hitzaldi bat aitzakiatzat hartuz, Itsasondo 1615ean Ordiziatik bereizi eta hiri burujabe bilakatu zenaren ingurukoak irakurtzeko aukera izan genuen.

Zenbaki honetan argi ikusi genuen urte berriari ilusioz eta gogoz ekin geniola. Tarte nagusia Markos Zabalua eta motokros munduan bizitako ibilerek hartu zuten, eta aukera izan zen lehengo eta oraingo garaietako pasadizoak irakurtzeko. Itsasondoko atsotitz edo esaera zaharrak ere gogora ekarri genituen. Hip hip urri ekimenean, familian egiteko ekintzen hirugarren ekitaldiari buruzko kronika irakurgai izan genuen. Horrez gain, jubilatuek urteko ekintzen errepasoa egin zuten, egindako txangoen nondik norakoak kontatuz. Bertako basoak berreskuratzeko auzolana, gaztaina jana eta ijito eguneko ekimenak gertutik irakurri genituen; eta, berritasun moduan, sendabelarrei buruzko atal bat jarri genuen abian.

32 Abuztua

- Eskola:
Irati gure eskolan
- Ibilbidea: Altamira-
Lazkaomendi-
Altamira
- Etorri berriak:
Iruñe Armendariz

**Iritsi da
arrandegia Itsasondora**

Arrandegi ibiltaria Itsasondora iritsi izanaren arrakasta-irudia izan zen ikusgai zenbaki honen azalean. Gainera, aldizkarian atal berri batekin hasi ginen, "Itsasondorarrak munduan" atalarekin, Itsasondotik kanpo bizi diren itsasondorarrak eta beste lurralde batzuetatik bizitzera etorritako herritarrek oinarri hartuta. Eskolan bi urtez andereño izandako Irati gure eskolan irakatsi eta ikasitakoak kontatu zituen, umeekiko begirunea eta benetako bokazioa agerian utzita. Haur eta guraso txokoko arautegia argitaratu zen, eta Goierriko Eskola Txikien festa Itsasondon egitekoa zenez, herritarrei bertaratzeko gonbita egin zitzaion. Horrez gain, aukera izan genuen intsektuen mundu anitzaren eta errealtate birtualaren inguruan ikas-teko eta sakontzeko.

33 Azaroa

- Ibilbidea: Olaberriko
hirigune inguratuz
- Elkarriketa:
Virginia Da Graça
- Informatika: iritsi da
zuntz optikoa

**Errauskailurik
ez Zubietan, ez inon**

Ekimenez beteriko zenbakia izan genuen honako hau. Aipatzekoa izan zen eskolako haurrek herriko amonekin egin zuten proiektua: eskolan bildu eta belaunaldien arteko transmisioa helburu zuen proiektua gauzatu zuten. Ikasurte amaierako festa ere egin zuten, eta Goierriko Eskola Txikien festa Itsasondon ospatu zen. Elkarriketa motzaren atalean, Virginia Da Graça, Itsasondoko mozanbikearra ezagutzeko aukera izan genuen. Horrez gain, garagardo jaia, hitzaldi sortak, zinema kalean, San Joanak eta Urkiko jaia izan genituen irakurgai, besteak beste. Errauskailuak dakartzan arazoak salatzeak akanpada egin zen herriko plazan, eta zuntz optikoa gure herrira iritsi zen.

2017

34 Otsaila

- Ibilbidea:
Gainerako itzulia
- Elkarriketa:
Mansour Diop
- Ongizatea:
Berdintasuna
lantzen herrian

Aralarren
gau magikoa

Hotza nagusitu zen, eta egunak laburrago ziren zenbaki honetako hilabeteetan. Karreape gaztelekuak zazpi urte egin zituen ateak ireki zituenetik eta argazkietan ikusi genuen bertan ibilitako neska-mutilen ibilbidea. Itsasondoko ur hornidura sareko lanen nondik norakoak ere irakurgai izan genituen. Baratze-lehiaketa egin zen, eta bertan hiru saritu izan ziren, nekazaritza ekologikoaren irizpideak aintzat hartuta. Herriko jaiak irailean ospatu ziren eta, besteak beste, bingo herrikoa, mozzorro-festa eta euskal photocall-a izan ziren bizigarri egun horietan. Ekimen nagusien artean, honakoak nabarmendu ziren: Aralarko txangoa, Urkiko jaiak, herriko eserlekuak konpontzeko auzolana, jaietako argazkien bideo emanaldia, odol emai-leak eta jaiak amaitu ondorengo pintxo-potea.

35 Maiatza

- Ongizatea: errefuxiatuak eta berdintasuna jomugan
- Lantaldea: egindakoak eta egitasmoak
- Ibilbidea: Idiazabal-Urtsuaran

2017a ilusio doinuz dator

36 Abuztua

- 2017ko aurrekontuak
- Kirol ikastaroen eskaintza 2017
- Arbel paisaia ezagutuz

Txikiek haundi egiten dute Korrika

Udaberri giroan ar-gitaratutako zenbaki honetan, nabarmendu dezakegu Itsasondoko Ongizate taldetik hainbat ekimen antolatu zirela siriar errefuxiatuei laguntzeko, babesa adierazteko eta, duintasunez, "Ongi Etorri Errefuxiatuak" ozen esateko. Euskararen Nazioarteko Eguna Talo Festarekin bat egin zuen, eta egun osoko egitaraua osatu genuen. 28 herritar berri etorri ziren bizitzera herrira; horien artean, Ander San Jose hobeto ezagutzeko aukera izan genuen elkarriketa atalean. Neguzapareko ekintzen artean gaztaina-jana, Olentzero eta Mari Domingiren jaitziera, antzezlan edo kantu-afariaz gozatzeko aukera izan genuen.

Aldizkariaren zenbaki honetan herriz herri, auzoz auzo igoaritzen den KORRIKA izan zen protagonista. Aipamen berezia egin zitzaion gazteenei, goizeko laueta izan bazen ere, ilusio eta borondate itzela agertu zutelako. Udaleko berrietan, bertan gertaturikoen, aurrekontuen, dirulaguntzen eta obren berri jaso genuen. Hemerrotekan, aldiz, herri bizitzaren ekintzak argitaratu ziren: arbel paisaia ezagutzeko txangoa, antzerkiak, Aralar Bizirik plataformaren hitzaldia eta eskulan ikastaroko lanak, besteak beste. Gainera, kirolari bere espazioa eskaini zitzaion: batetik, Zumba, Pilates eta Yoga eskaintzaren inguruko informazioa; eta, bestetik, Irati Salinasek *Softball*-aren inguruan eskainitako elkarriketa.

2018

37 Urtarrila

- Avinguda enginier Andoni Sarasola
- Ibilbidea: Zaldibia-Osinberde
- Pardaidetza lantaldeak aurrera begira

**Ongi etorri
errefuxiatuak
Itsasondora!**

38 Maiatza

- Haurreskola: egokitzapen prozesua
- Elkarrizketa: Oskar San Martin
- Hondakin organikoak

**Urkin auzolana
eta gau magikoa**

2017ko iraila-abenduko berriein goatzeko aukera eman zigun zenbaki honek. Eskolako txikiek antez-lana egin zuten ikasturteari amaiera emateko, eta udalekuak Irrizblairen, guraso elkartearen eta udalaren artean lankidetzan antolatu ziren. Ekintza arrakastatsuenetako bat "Ongi etorri errefuxiatuak" jaialdia izan zen. Ongizate batzordeak antolatu zuen, eta herriak harrera oso ona egin zion. Partaidetza taldeek ekaina bitartean landutako inguruan ere aritu ginen. Bestetik, aukera izan genuen jaiotzez itsasondarra zen Andoni Sarasola ingeniariari Valentzian jarritako omenezko plakaren ingurukoak irakurtzeko. Urkiko maiatzeko jaiak, KZgunea, dokumental emanaldia, San Joan sua, Garagardo festa edo Herri Urratsera txangoa ere irakurgai izan genituen.

Zenbaki honi eskolako egokitzapen- prozesuarekin eman zitzaion hasiera, ume eta gurasoentzat duen garrantzia adieraziz. Jubilatuek martxan jarraitu zuten, Andra Mari bezperako bazkaria mantenduz. Horri lotuta, haiei gimnasia erakusten dien Idoiairen elkarrizketa irakurtzeko aukera ere izan genuen; taldeko giroaz eta onura fisiko zein psikologikoez mintzatu zitzaigun. Bestalde, etengabeko hondakinen sorreraren aroan, bilerak egin ziren hondakin organikoak jatorrian bertan kudeatzearen inguruan. Gaztaina-jana, Olentzero eta Mari Domingiren etorrera, talo-jana, Gabonetako kantu-eskea edo teknologia gailu berrien inguruan irakurtzeko aukera ere izan genuen. Horrez gain, Gotzon herriko artistaren lanak ikusgai izan ziren udalean.

39 Iraila

- Udaleko berriak: aurrekontuak
- Elkarrizketa: Vanessa Jesus Sousa
- Martxoaren 8ak izan du bere aldarria Itsasondon

**Denon
ardura delako**

Zenbaki honen edukiaren zati handi bat udalean eta herrian gertatutakoei begira eman genuen, ez baitziren gutxi izan azken zenbakia argitaratu zenetik gertaturikoak. Martxoaren 8ak protagonismo berezia izan zuen, indarkeria matxistari aurre egiteko baliabideez eta mobilizazio ugarienez gain, inkestaren tartearen berdintasunaren gaiari eskainita zitzaion, gai honen inguruan herritarren hitza jasozeko asmoz. Itsasondoko herri-bideen inbentarioa egin zen. Hauxe gain, herrian sortutako hondakinen erdia materia organikoa izan zela argitaratuz, herriko konpostajeari atal bat eskaini zitzaion. Iker Mendizabalen eskutik sukalde-tailer arrakastatsua izan zen, eta ipuin-kontalari dibertigarria ere izan genuen gurean.

40 Azaroa

- Ongizatea: berdintasun topaketa
- Elkarrizketa: Aitor Garmendia
- Haur transexualak

**Itsasondo,
guztion herria**

40 zenbaki eta hamar urte. Ordura arteko ibilbidea laburtzen zuten zifrak gogoratuz hasi zen azaroko zenbakia. Eta hortxe bota zen erronka ere: 50 baietz! Etorkizunerako bestelako erronkei buruz ere hitz egiten zen: gaztelekua martxan jartzera zihoan, eta Itsasondo haurren herria izatetik, guztion herria izatera pasako zen. Parekidetasunaren lehen eguna antolatu zuen Ongizate batzordeak, eta errefuxiatuak ere gogoan izan zituzten katilu solidarioak ekimenarekin. Aitor Garmendia txirindulari gazteak ordura arte egindako ibilbideaz eta etorkizuneko ametsaz hitz egiten zuen elkarrizketa luzean. Azkenik, ekainetik egindako ekitaldien errepasoa egiten zen hemerrotekan: herriko jaiak, eskola txikien festa, Gure esku dagoren giza katea, garagardo festa, San Joan sua, Urkiko jaiak eta gau magikoa, besteak beste.

2019

41

Urtarrila

- Elkarrizketa:
Gorka Martinez
- Guraso elkarteak:
Jolas eta jostailu
ez sexisten tailerra
- Gaztelekuaren
irekiera tailerra

Herriko konposta martxan

Herriko gazteak zein helduak aktibo zeuden oso; San Silbestre lasterketa arrakastatsua antolatu zuten lehenengoz gaztetxoek, esaterako, eta jubilatuen maiatzeko Goierriko Jubilatuen IV. Ibilaldia antolatzen ari zirela iragartzen zuten. Euskaraldiarekin bat egin zuten eskolan, eta hamaika ekintza prestatu zuten, 11 egunez euskaraz hitz egiteko konpromisoari eutsiz. Martxoako motorrak berotzen ari ziren herriko emakumeak: martxoaren 8ko greba feminista prestatzen. Eta udal taldeak, berriz, hurrengo agintaldia zuen buruan, baita 2013an itxuratu zen tokiko ekintza plana eguneratzeko premia ere; hala, plan berria diseinatzeko asmoz, elkarrizketak egingo zirela iragartzen zen. Ekintzen errepasoarekin batera, albiste garrantzitsua zetorren azken aurreko orrian: udalak Bikain euskararen kalitate ziurtagiria jaso zuen.

42 Maiatza

- Zaintza ereduan aldaketak
- Alkateari elkarrizketa
- Elkarrizketa: Marcela Averio

Tipi-tapa Itsasondon korrika

Lau urteren ostean, alkate kargua utziko zuen laster Axier Garrok. Agurtu aurretik, baina, agintaldiko errepasoa egin zuen, herritarren galderei zintzo erantzunez. Aldizkariak bazekarren aipatzeko beste hamaika kontu. Apirilean, esaterako, goizaldera, Korrika igaro zen herritik, eta herrian sortu zen festa giroa eta aldarria jaso zen zenbaki honetan. Ekainerako, beste zita garrantzitsu bat zuten herritarrek, Herri eguna berreskuratuko zela iragarri baitzuen gazte taldeak. Ekintza horiez gain, urtariletik antolatu ziren ekintzen errepasoa egiten zen hemerroteka atalean: Gipuzkoako eskolartekoen lehen ziklo krosa, mendi astea, martxoaren 8ko greba orokorra eta martxoaren 9ko emakumeen bazkaria, besteak beste. Euskararen inguruko bitxikeriak, erreza eta teknologia berrien inguruko aholkuak irakurri zitezkeen gainerako orrialdeetan.

43 Urria

- Elkarrizketa: Joxe Mari Mendizabal
- Herriko jaietako kronika
- Itsasondoko lumadunak eta basoa

Txinatar delegazioa herrian

Ekainaren 15ean osatu zen udal talde berria. Udaleko berrien artean agertzen zen udal taldeko kideen argazkia. Argazki horrez gain, baina, uda oparoak emandakoak jasotzen ziren hainbat ataletan: txinatar talde batek herriko konposta gunearen sistema ikustera egindako bisita; herriko festen zein Urkiko jaien kronika; guraso elkarteak Larraizko abentura parkera egindako egunpasa eta jubilatuek egindako ekintza sorta, besteak beste. Zalantzarik gabe, baina, Joxe Mari Mendizabal irakaslearekin izandako solasaldiak hartzen zuen lekurik nabarmenena. Erretiroa hartu berritan, 39 urtez irakasle lanetan bizitakoak jasotzen ziren elkarrizketa oparoan. Amaitzeko, natura kontuak aipatzen ziren: baso autoktonoak kontserbatzearen garrantzia azpimarratzen zen, eta herriko basoetan bizi diren hegazti espeziei buruz hitz egiten zen.

2020

44

Urtarrila

- Elkarriketa: Ana Etxaniz
- Eskola kirola martxan
- Larrialdi klimatikoa

Mikel eta beste preso gaixoak gogoan

Guraso elkarteak indartsu hasi zuen urte berria. Batzordekide berriak aukeratu zituzten, eta ekintza mor-doxka antolatzen hasi ziren; besteak beste, gau beltza eta gaztain jana. Ikasturteari begira, erronka berri bat ere jarri zuten: eskola kirola martxan jartzea. Ez ziren, baina, herrian erronkak finkatu zituzten bakarrik, hausnarketa prozesu batean murgilduta egon ostean, prozesu horretan definitutako hainbat printzipio lantzea hartu baitzuten helburu gazteria lantaldeak. Aldizkarian definitzen ziren printzipio horiek. Herrian egin ziren jarduerak eta ekintzen artean, preso gaixoen egoera salatzeke egin zen ekitaldi jendetsua nabarmentzen zen. Eta, ohi bezala, azken hilabeteetan herrian egindako ekintzak jasotzen ziren hemerrotekan: talo ikastaroa, talo festa, euskararen eguna, kantu afaria, aste-buru mikologikoa, Olentzero eta Maridomingiren bisita, San Silbestrea, eta abar.

45 Maiatza

- Elkarriketa: Eneko Salinas
- Maskarillak josi eta josi
- Herriko proiektu berriak

Elkartasuna josten

46 Urria

- Elkarriketa: Gabina Sodupe
- 2020-2025 ekintza plana
- Itsasondoko pagadiak

Parkea diseinatzen

Pandemia eta konfinamendua izan ziren zenbaki hone-tako gai nagusiak. Itxialdiaren garaian, boluntario talde batek etxeetara erosketak eramateko abian jarritako etxez etxeko zerbitzua eta musukoak josteko abiatutako ekimena aipatzen ziren. Etxetik atera ezin hori nola eraman zuten ere kontatzen zuen herritar talde batek. Eneko Salinas gazteak, baina, bazituen kontatzeko beste hainbat istorio. Udala, berriz, datozen urteetan gauzatuko zituen proiektu berriei mintzo zen: eskola berria, komun publiko eta irisgarriak eta trenbideko pasabidea kentzeko lanak. Herri seguruagoren mapa ere egin zuen udalak, Miren Zubeldia arkitektoaren laguntzaz. Herrian diren puntu beltz eta ez seguruaren mapa ikus zitekeen aldizkariko orrialdeetan. Pandemiaren ondorioz, espazioak erabiltzeko arau berrien berri ematen zen azken orrialdean.

Urte hasiera gogorraren ondotik, ikasturtea indartsu eta segurtasun eta berme guztiekin hasteko gogotsu ziren haurtzaindegian zein eskolan. Udalekuak ere COVID19aren baldintzapean egin ziren, eta, ondorioz, aurreikusitakoak baino laburragoak izan ziren, baina gatzetxoek gozatu egin zuten egin ahal izan ziren ekintzetan. Pandemiak hankaz gora jarri zuen dena. Ez dakigu Gabina Sodupe antzeko ezer ezagutu ote duen bere bizitzan, baina bere bizitzako pasarteak eta oroitzeak kontatu zituen elkarriketa lizean. Udalak iragarri zuen parke berria diseinatzeko gatzetxoekin parte-hartze prozesua abiatuko zuela, eta 2020-2025eko ekintza plana aurkeztuko ziela herritarrei. Beste hainbat kontu ere irakur zitezkeen: Itsasondoko pagadien egoera, liburutegiko eskaintza, liburu gomen-dioak edo egindako ekintzen errepasoa.

2021

47 Urtarrila

- Elkarrizketa:
Federico Guiu
Arsuaga
- Ikerketa
sozioekonomikoa
- Jolas eremua

Itsasondon tokiko energia komunitatea sortzen

Pandemiaren etorrerak eragin nabarmena utzi du. Eragin horiek zein herritarren beharrak eta gabeziak ezagutzeko azterketa sozioekonomiko bat egiteko eskatu zion udalak Aztiker enpresari. Azterketak emandako emaitzak biltzen ziren aldzkarian. Bestalde, errota pilotalekuan jartzekoak ziren instalazio fotoboltaikoari buruz ere hitz egiten zen. Eta, frontoitik ez oso urrun, parke berria erai-kiko zen. Haurrek herrirako amestu zuten parke berriaren maketa aurkeztu zen. Haurrekin egindako parte-hartze prozesuaren azken emaitza zen maketa. Euskararen presentziak 365 egunekoa izan beharko lukeela gogoratzten zen. Euskaraldiarekin batera, herrian egindako ekintzak aipatzen ziren: kirol astea, orientazio proba, Kimikarien tailerra, Eneko Dorronsoren diskoaren aurkezpena eta beste.

48 Maiatza

- Elkarrizketa: Tere Etxeberria
- Zaborra, guztion ardura
- Herritarrek protagonista (Mikel eta Josu)

Lurdes, merezitako agurra

Agur baten iragarpenak zabaltzen zuen zenbaki hau: Lurdes Aranburuk herriko janari denda utziko zuen, 20 urte erakusmahaiaren atzean egin ondoren. Guztiak ez ziren, baina, berri tristeak: herriak birziklatze datu onak zituen; nahiz eta, oraindik, zuzendu beharreko ohitura txar batzuk baziren. Ingurumenaren mesedetan, hainbat akats zuzentzea ezinbestekoa dela gogorarazten zen. Basoak duten garrantzia jabetu ziren eskolako haurrak, Basoen Nazioarteko egunaren harira antolatutako ekintzetan. Zuhaitz eguna ere egin zen, beste hainbat ekintzen artean. Tere Etxeberriak mendira egindako bueltak gogoratzen zituen elkarrizketan. Haurrekin egindako mendi ibilbideaz hitz egiten zuen guraso elkarteak ere. Josu Sarasola, berri, Espainiako txapelketan lortutako garaipenaz mintzo zen. Eta Mikel Oteizabalek Valdemoroko espetxetik bidalitako gutuna ere irakur zitezkeen.

49 Abuztua

- Elkarrizketa: Dani Benitez
- Legealdi erdiaren balorazioa
- Parkearen irekiera

Itsasondoko gazteek badute zer esana!

Eskolako ikasturte amaierako festak emandakoak, haurtzaindegiko urte bereziaren errepasoa zein Lurdesek eskolara egindako bisita irakur zitezkeen abuztuko aldizkarian. Iñaki Aizpuruk ere agintaldi erdia eman zuen alkate karguan, eta ordura arte egindakoak eta egiteko geratzen zirenak kontatu zituen elkarrizketa luze batean. Herriko gazteek ere esateko ugari zuten, eta horregatik eman zitzairen hitza, eurekin landutako parte-hartze prozesu batean. Prozesuak emandakoak irakur zitezkeen aldizkarian. Urtebete herrian bizitzen zeraman Dani Benitez sukaldariak kontatutakoak jasotzen ziren elkarrizketa luzean. Aldizkariko azken orrian, berri, data esanguratsuak aipatzen ziren: parke berriaren inaugurazioa, udalekuak, kirol astea, liburu eguna, bertso musikatuak, Iker Pisen kontzertua, saguzar gaua eta buruarinen tailerra, besteak beste.

NORA GOAZ?

**Oroitzapenekin abiatu dugu
50. zenbaki hau: hastapeneko urteak
eta sorrera garaiak gogora ekarriz.
Agur esan aurretik, ordea,
zuekin partekatu nahi genuke
herri aldizkari honen etorkizunaren
inguruko hausnarketa.**

Itsasondo 2.0 izan zen aldizkariaren izenburua, aldizkaria ateratzeko bigarren ahalegina izan zelako eta teknologia berriei keinu bat egitearren. Eta uztarketa hori primeran da-torkigu hausnarketarako ere.

Herri aldizkaria izaten jarraitu nahiko genuke; baina herri aldizkaria izango bada, ezinbestekoak dira herritarren parte-hartzea eta ekarpenak. Bolada bat bada artikulua jasotzeko zailtasunak ditugula, eta modu boluntario eta gustagarri batean egin beharreko lana askorentzat “etxeko lan” bihurtu dela. Aldizkari honen helburua da herriko gaiak ezagutarazteaz gain, herriko eragile ezberdinen ekintzak, lanketak eta hausnarketak partekatzea. Helburua hori izanik, aldizkarian gure aletxoa jartzea elkarte, eragile edo norbanako guztien zeregina izan behar luke.

Teknologia berriek egunerokoan duten garrantzia ezin dugu aipatu gabe utzi. Informazioa nonahi eta berehalakoan dugu, klik batean. Horretaz jabetuta, informazioa herritarren eskura jartzeko ahalegin bereziak egin ditu udalak ere, webgune berriarekin eta Itsasklik aplikazioarekin. Zentzu horretan ere hausnartu dugu aldizkari taldean: hiru hileko aldizkariak asetzen ote du informazio behar hori? Aldizkariak duen maiztasunak ez al ditu zaharkituak uzten hain berriak ez diren albisteak?

Derrigorrez, hortaz, eta, aldizkari honen etorkizuna bermatzeko, herritarren partaidetzak handiagoa izan behar du, eta aldizkarian jasotzen dugun informazioak osagarri izan behar du beste kanalekin batera ematen dugunarekin. Azken batean, aipaturiko webguneaz edo aplikazioaz gain, paperaren goxotasuna gure buzoietan jasotzen jarraitzea polita ere badelako.

Hau irakurri ostean, zure aletxoa jarri nahi baduzu, jarri harremanetan gurekin zuzenean edo **itsasondo2.0@itsasondo.eus** helbidera idatzita. Ekarpenak anitzak izan daitezke: atal berri baten proposamena, elkarriketatu posibleen izenak ematea, artikulua bat idazteko borondatea, gai zehatz bat lantzeko proposamena... Aldizkaria guztion da, beraz, egin dezagun elkarrekin!

Aldizkari honetako azken orrialdean, 50 zenbakietan bere ekarpena egin duten kolaboratzaile guztien izenak daude (baten bat ahaztu badugu, barkatu!). Mila-mila esker aldizkari hau sortzen egin duzuen lanagatik! Zuek gabe ez litza-teke posible izango!

Aspaldian egin genuen apustua bete dugu: iritsi gara 50. zenbakira. Oraingoan ere, eta, amaitzeko, hordagoa botako dugu: *100 baietz!* Bidelagun nahi zaituztegu.

Kolaboratzaileak (2008-2022)

Ainara Martinez
Ainara Urteaga
Ainhoa Barandiaran
Aiora Zurutuza
Aitor Garmendia
Aitor Milo
Aitor Montes
Alaitz Aierbe
Alberto Ruiz
Amaia Apaolaza
Amaia Aramendi
Amaia Salegi
Andoni Eskisabel
Arantxa Arza
Arantzazu Muñoa
Aranzadi Elkarte
Axier Arbill
Axier Bazaga
Belen Mendizabal
Beñi Agirre
Bizi Nahi Jubilatu Elkartea
Danel Etxeberria
Eduardo Pellus
Edurne Ayuso
Edurne Gerendiain
Eider Sodupe
Ekaitz Arruti
Ekhi Zubiria (AZTIKER)
Eneritz Albizu (UEMA)
Enma Arrondo
Enma Martinez
Eñeritz Albizu
Erkuden Mendizabal
Eskolako Haurrak

Garikoitz Goikoetxea (UEMA)
Gaztelekua-Gazte Taldea
Gorka Martinez
Gorka Telleria
Gurutx Olaskoaga
Haizea Arruti
Haurreskolako Hezitzaileak
Ibon Aginaga (UEMA)
Idoia Jaka
Iker Azurmendi
Iker Mendizabal
Iker Uson
Iker Zaldia
Iñaki Aizpuru
Iñaki Erauskin
Iratxe Ibarra (UEMA)
Irrizblaiko Begiraleak
Itsaso Urretagoiena
Itturri Txiki Guraso Elkartea
Itziar Pildain
Izaro Intsausti
Javi Diaz
Javi Gomez
Javier Iparragirre
Jesus Mari Elizegi
Jon Ander Gorospe
Jone Etxeberria
Jone Iturrioz
Jorge Gorindo
Joseba Sanchez
Jose Ignacio Duhau
Jose Luis Aranburu
Juanan Jimenez
Kike Fernandez

Koro Herriko Medikua
Leire Garmendia
Leire Irastorza
Luis Aizpuru
Mª Jose Arrizabalaga
Mª Teresa Elizegi
Maddalen Sarasola
Maddi Alberdi
Maidar Saez de Navarrete
Maite Lasa
Maite Riaño
Maixabel Garmendia
Mari Azpiroz
Mertxe Orte
Mikel Aramendi
Mikel Aranburu
Mikel Mendizabal
Miren Aburuza
Miren Seguro
Nagore Etxeberria
Nerea Manzisidor
Niko Rodriguez
Ohiane Arruarte
Pako Zubeldia
Rosa Aurkia
Rosi Nogera
Ruth Gomez
Saioa Garbizu
Susana Trochuelo
Unai Agirre
Unai Aldasoro
Yohana Garcia
Yoli San Sebastian
Zuberoa Jauregi

Telefono interesgarriak

Udaletxea 943 881170
• Gizarte Langilea
• Udal Arkitektoa
• Epaitegia

Haurreskola 943 164831
Herri Eskola 943 887704
Arbel-Aitz Elkartea 943 881339
Lurdes Janari Denda 943 885236
Arrastoa Botika 943 882148
Medikuarenean Txanda Hartzeko 943 007635

Kaxintane Taberna 606 756551
Nautiko Taberna / Izaskun Hotela 943 880012
Izaskun Ileapaindegia 943 160285

Sasieta 943 161555
Traste Zaharrak 943 161590
Taxi (Ordizia) 678 035788

itsasondo2.0

Herriko Aldizkaria ((50. zk))) Urtarrila 2022

itsasondo 2.0-k ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzukizunik.

Herriatik kanpo bizi baldin bazara, eta, korreoz edo e-mailez, aldizkaria zure etxean jaso nahi baduzu, jarri gurekin harremanetan:

943 88 11 70

itsasondo2.0@itsasondo.eus

Lege gordailua:
SS-297-2010

ISSN:
2171-5572

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

GOGORARAZTEN DIZUEGU
HURRENGO ALEA
MAIATZAN IZANGO
DUZUTELA ETXEAN